

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' - ΕΤΟΣ 30^{ΟΥ} ΑΘΗΝΑΙ 1-15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1916 ΑΡΙΘ. 1082

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ: 'Η ἀλληλεγγύη σήμερον καὶ ἄλλοτε (κ. Κ. Παρρέν).— Δικατερίνη Λασκαρίδου (κ. Κ. Παρρέν).— Δι' διαλέξεις (κ. Κ. Παρρέν).— Πασχαλιὰ ποίημα (κ. Λικ. Κατσουφοῦ).— Πατριόρχαι καὶ ἐπιφανεῖς Φαναριῶται.— Τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο.— Δύο βιβλία ποιητῶν (κ. Κωστῆ Παλαμᾶ).— Φεμινιστὰ καὶ Φεμινίστριαι (κ. Κ. Παρρέν).

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΕΤΟΣ 29^{ον}

*Αντίτιμον ἐπιείας ἐγγραφῆς διὰ τὸ ἐσωτερικόν ······ Φρ. 10
διὰ τὸ ἐξωτερικόν ······ Φρ. 13

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Ὁδὸς Γ', Σεπτεμβρίου 2

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς 'Εφημερίδος γίνονται δεχταὶ μόνον ἐντὸς ἐνὸς μηνός.

Πᾶσα αἴτησις πρὸς ἐγγραφὴν συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ ἀντιτιμίου εἰς τραπεζικὴν ἢ ταχυδρομικὴν ἐπιταγὴν ἢ καὶ εἰς τοκομερίδια.

Ἐκαστον τεῦχος τιμᾶται 1 δραχ.
Τὰ ἀποστελλόμενα πρὸς δημοσίευσιν χειρόγραφα πρέπει νὰ φέρουν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀποστέλλοντος καὶ νὰ εἶναι καθαρογραμμένα.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου καὶ εἶναι ἐτήσιοι.
Τὰ μὴ δημοσιεύμενα χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΣΩΜΑΤΑ

Θέλετε τὰ τέκνα σας καὶ ἰδίως αἱ νεαρὰὶ κόραι σας ν' ἀποκτήσουν δῶμα καλλιτεχνικόν καὶ ἀγαλαματώδες; Δὲν ἔχετε νὰ κάμετε ἄλλο παρὰ νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ τὸ

NEON ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ

Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ

Ὁδὸς Αἰόλου 66

ΕΝΑ ΕΙΔΙΚΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΟΝ

διὰ τοῦ ὁποίου τὰ ΚΥΡΤΑ ΣΩΜΑΤΑ γίνονται εὐθυτενέστατα καὶ καλλιτεχνικώτατα.

Τὸ γνωστὸν Φαρμακεῖον τοῦ κ. Γ. ΡΕΒΕΛΑΚΗ.

COSTUMES TAILLEURS

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ράπτῃς τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Σοφίας καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς

Πριγκηπίσσης Ἑλένης.

ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ · ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ 30^{ον} | ΑΘΗΝΑΙ | 1-15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1916 | ΑΡΙΘΜΟΣ 1082

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΣΗΜΕΡΟΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΤΕ

Ἡ ἀλληλεγγύη ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν σήμερον εἶναι ἄρα γε νέον εἶδος κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ; διεδέχθη ἄρα γε μόνον εἰς τὰς ἡμέρας μας τὴν φιλανθρωπίαν, τῆς ὁποίας ἐπεξέτεινε τὰ ὅρια εἰς εὐρύτατον κύκλον; Καὶ ἀποτελεῖ ἄρα γε σήμερον μόνον τὸν ἰσχυρότερον παράγοντα τῆς τῆς κοινωνικῆς προόδου.

Εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι οἱ δίδοντες σήμερον εἴτε συνδρομὰς εἰς χρήματα, εἴτε τὴν συμβολὴν τῶν γνώσεων καὶ εὐγενῶν αἰσθημάτων των εἰς ἐνεργείας κοινωνικῆς προνοίας καὶ δράσιν ἀλτρουϊστικὴν ἐργάζονται περισσότερο καὶ συστηματικώτερα κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ἀπὸ τὴν ἀμέσως προγενεστέραν ἐποχὴν.

Ὅτι ὅμως ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ διαδεχθεῖσα τὴν στενὴν ἰδέαν τῆς φιλανθρωπίας εἶναι νέον εἶδος κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ ὅτι δὲν ἦνθησε καὶ ἤκμασεν εἰς παλαιότερας ἐποχάς, ὑπὸ ποιήσας καὶ διαφόρους ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης καὶ τῆς φιλανθρωπίας εἶναι πλάνη.

Αὐτὴ ἡ ἰδέα τῆς οἰκογενείας ποῦ ἄλλοῦ ἐστηρίχθη καὶ εἰς ποῖα στερεὰ θεμέλια ἔχει ριζωθῆ, ἂν ὄχι εἰς τὴν ἀλληλεγγύην τῶν συζύγων μεταξύ των, εἰς τὴν ἀλληλεγγύην μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν παιδιῶν, ἀλληλεγγύην τὴν ὁποίαν ἐμπνέει θερμαίνει καὶ ἐπιστέφει ἡ ἀγάπη, εἴτε ὡς ἔρωσ, εἴτε ὡς ἀφοσίωσις καὶ στοργή.

Αὐτὴ ἡ ἰδέα τῆς πατρίδος καὶ τοῦ πολυπλό-

κου καὶ ποικίλου αὐτῆς ὀργανισμοῦ θὰ εἶχε σκοπὸν καὶ ἔννοιαν ὑπάρξεως, εἰδὲν δὲν ἐθεμελιώοντο εἰς τὴν μεγάλην καὶ εὐρυτάτην ἰδέαν τῆς ἀλληλεγγύης τῶν ἀτόμων καὶ τῆς ἀδελφοποιήσεως αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ἐπιστέφει ἡ αὐταπάρησις καὶ ἡ θυσία τῆς ζωῆς εἰς τὴν ὠραιότεραν αὐτῆς ἀκμὴν: Νοσηλεία καὶ περιθαλψὶς ἀσθενῶν, ἠρωϊσμός, πατριωτισμός, θάνατος εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Αὐτὴ ἡ ἰδέα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ποῦ ἄλλοῦ ἐθεμελιώθη, ἂν ὄχι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀλληλεγγύης διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αὐταπαρήσεως τὰ δύο ἀκλόνητα θεμέλια τῆς φιλανθρωπίας. Καὶ ἂν σήμερον ἡ ἀνθρωπότης δίδῃ ἀπὸ τὸ περίσσειμά της εἰς πλοῦτον ὑλικὸν καὶ εἰς πλοῦτον αἰσθημάτων χάριν μᾶς ἰσορροπίας ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς, πόσον ὅμως αἷμα ἐχύθη κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦ χριστιανισμοῦ, πόση δόσις ζωῆς νέας καὶ ἀκμαίας ἐθυσιάσθη διὰ τὴν ἐπικράτησιν ἀκριβῶς τῶν ἀρχῶν τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τοῦ ἀλτρουϊσμοῦ.

Σήμερον ὁ δίδων εἴτε εἰς ὑπάρχοντα καὶ πλοῦτον ὑλικόν, εἴτε εἰς κεφάλαια ἐνεργείας καὶ δράσεως κοινωνιστικῆς δανεῖζει, εἴτε μὲ ἀμεινον ἀνταπόδοσιν εἰς κοινωνικὰ ὠφελήματα: τιμαί, ἀξιώματα, κοινωνικὴ ἀναγνώρισις καὶ εὐγνωμοσύνη. Εἴτε ἔμμεσα: Κοινωνικὴ ὠφέλεια, ἀσφάλεια, εὐτυχία τῶν ἀμέσως διαδεχομένων γενεῶν, κοινωνικὴ βελτίωσις, ἠθικὴ χαρὰ καὶ ἱκανοποίησις.

Ἐνῶ τότε ὁ θυσιάζων τὴν περιουσίαν, τὰ

κοινωνικά αξιώματα και αυτήν την ζωήν διά την επικράτησιν της θρησκείας της αλληλεγγύης και της φιλανθρωπίας ἐδάνειζε με ἀνταπόδοσιν ἀμφίβολον εἰς πολὺ ἀπώτερον και ἀγνωστον μέλλον, εἰς τὴν μετὰ θάνατον ζωήν.

Ἀλλὰ και ἂν ὀπισθοχωρήσωμεν αἰῶνας πολλοὺς πρωτότερα και ἂν ζητήσωμεν εἰς τὴν ἀπομακρὸν και δοξασμένην ἐποχὴν τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος, δὲν εὐρίσκομεν ἄρα γε τὴν ἰδέαν τῆς αλληλεγγύης εἰς αὐτὴν τὴν ὄνειρὸν πολιτείαν τοῦ Πλάτωνος; Δὲν εὐρίσκομεν τὴν αλληλεγγύην ἐφηρμοσμένην εὐρύτατα εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν διοργάνωσιν τῆς πολιτείας τῆς Σπάρτης, μᾶς πολιτείας, ἣ ὅποια συνεκέντρωσε ὅλον τὸν πλοῦτον εἰς ὑλικὰς και ἠθικὰς δυνάμεις διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος, ἣ ὅποια ἐπέβαλλε τὴν ἰσότητα εἰς ὅλους και εἰς ὅλα, ἀπὸ τῆς κοινῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν μέχρι τοῦ κοινοῦ μέλανος ζωμοῦ ἀρχόντων και ἀρχομένων, μέχρι τῶν κοινῶν ὀρίων τῆς περιουσίας εἰς ὀλίγα κομμάτια νομίματα και εἰς ὀλίγα ἐκτάρια γῆς, μετρημένα με τὸν αὐτὸν διαβήτην.

Σήμερον ὅσον και ἂν δώσωμεν ἀπὸ τὰ περισσεύματά μας τὰ ὑλικά και ἀπὸ τὴν δρασίμ μας τὴν κοινωνικὴν εἴτε εἰς ἰδέας, εἴτε εἰς αἰσθήματα, δὲν θὰ φθάσωμεν ποτὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς πατριωτικῆς αλληλεγγύης τῶν Σπαρτιωτῶν, ἀλλ' οὔτε τῆς ἠθικοθησκευτικῆς αλληλεγγύης τῶν πρώτων Χριστιανῶν.

Ἀπλῶς σήμερον προστίθεται μία νέα δύναμις εἰς τὴν κοινωνικὴν δρασίμ, και τὴν ἐξ αὐτῆς αλληλεγγύην, μία δύναμις ποῦ εἶχε μείνει ἀκαλλιέργητος και ἀνεκμετάλλετος κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας: **Ἡ δύναμις τῆς γυναικός.**

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ

Ἡγωνίσθη και ἔδρασε με τὸν ἐνθουσιασμόν ποῦ διέκρινε τὰς ἐκλεκτάς Ἑλληνίδας τῆς ἐποχῆς τῆς. Εἶχε ποτισθῆ ἀπὸ τὰ παιδικὰ τῆς χρόνια με τὸν πατριωτισμὸν τῶν ξενητευμένων Ἑλλήνων, ποῦ ἕνα εἶχαν ὄνειρον και ἕνα ἰδανικόν, νὰ ἰδοῦν τὴν πατρίδα τῶν μεγάλων, και τὴν ὠραία φιλοδοξίαν νὰ συντελέσουν εἰς τὸ μεγαλεῖον τῆς.

Κόρη Χριστομάνου, συνέδεσε τὸ ὄνομα αὐτὸ με τὴν πρώτην δρασίμ τῆς διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν Ἑλληνίδων και προσέθεσεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς οἰκογενείας τῆς, εἰς

τὴν ὁποίαν τόσα ὀφείλει ἡ Ἐπιστήμη και ἡ Τέχνη, μίαν ὠραίαν σελίδα τιμῆς.

Ἡ Αἰκατερίνη Λασκαρίδου ἐθανυμάζετο διὰ τὴν ἐπιμονὴν τῆς εἰς τὴν ἐργασίαν και τὴν ἀπόλυτον πίστιν εἰς τὴν μεθοδικότητα και ἀποτελεσματικότητα τῆς ἐκπαιδεύσεως με βάσεις και θεμέλια συστήματος τοῦ Γερμανοῦ Φραϊμπελ.

Αὐτὸ ὑπῆρξεν ἡ θρησκεία τῆς ζωῆς τῆς, αὐτὸ τὸ ὄνειρον τῆς εὐτυχίας τῆς, αὐτὸ τὸ ἰδανικόν τῶν πόθων τῆς. Ὁραία, εὐφύνης, δυνατὴ, ἔγεινεν ἀπὸ τὴν πρώτην τῆς νεότητα ἡ φανατικὴ ἀπόστολος τῆς θρησκείας αὐτῆς, ἔγεινεν ἡ ἐργάτις ἡ ἀκούραστος και ἀνεξάντλητος τῆς διὰ τοῦ Φραϊμπελ, ὡς ἐπίστευε, θετικωτέρας και συστηματικωτέρας μορφώσεως τῶν Ἑλληνίδων.

Τίποτε δὲν τὴν ἀπεθάρρυνε, τίποτε δὲν ἴσχυε νὰ μειώσῃ τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς. Ὅπως αἱ ἀπόστολοι τοῦ παλαιοῦ καιροῦ, ὑπεράνω τῆς εὐτυχίας τῆς ὡς ἀτόμου, ὡς συζύγου και ὡς μητέρας ἔθετε τὴν χαρὰν τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ μεταρρυθμιστικοῦ τῆς ἔργου.

Τὴν ἐγνώρισα πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν, μακρὰν τότε πάσης δράσεως, με τὴν πικρίαν τῆς ματαιωθείσης δι' ἐνὸς ἐκπαιδευτικοῦ νόμου ἐργασίας τῆς και τῆς παραγνωρίσεως τοῦ μεγάλου τῆς ἰδανικοῦ. Μοῦ ἐφάνη σὰν ἀγωνιστῆς πληγωμένος, ὁ ὁποῖος ὅμως με πρώτην εὐκαιρίαν θὰ ἐρρίπτετο και πάλιν ἀναπόλος εἰς τὴν μάχην.

Ὅταν τῆς ἐπρότεινα νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν Ἐνωσιν τῶν Ἑλληνίδων, ὅταν τῆς ἐξέθεσα τὸν σκοπὸν και τὸ πρόγραμμα τῆς διὰ τμημάτων ἐργασίας τοῦ σωματείου, τὰ μάτια τῆς ἐγέμισαν δάκρυα. «Πιστεύετε λοιπόν, μοῦ εἶπεν ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα αὐτά;»

Τὸ Πιστεύω τῆς ἐνώσεως τῶν γυναικῶν δυνάμεων και τῆς ἀπὸ κοινοῦ δράσεως τὴν ἠλέκτρισεν ἀμέσως. Καί, ἐνῶ ἐχωρίσθημεν χωρὶς νὰ μοῦ δοθῆ ἡ ὀριστικὴ ὑπόσχεσις τῆς. ἢ ὄν ἡ πρώτη, ἡ ὁποία ἤλθεν εἰς τὴν πρώτην μας σύσκεψιν, ἡ πρώτη ποῦ ἐπεδοκίμασε τὸ ὑποβληθέν τότε πρόγραμμα μου, ἡ πρώτη ποῦ ἠγωνίσθη και ἐπάλασε διὰ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Τμημα τοῦ ὁποίου ἐξελέγη ἀμέσως, τῆ προτάσει μου και πρόεδρος.

Μητέρα πνευματικὴ δύο και τριῶν γενεῶν Ἑλληνίδων, εἶχε προσπλυτίσει τὰς πλέον ἐκλεκτάς μεταξύ αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι

τὴν ἐβοήθησαν εἰς τὸ Φρεβυλιανὸν ἔργον τῆς και ὑπῆρξαν αἱ φανατικαὶ συνεργάτιδες τῆς. Ἐλέγειν «αἱ κυρίαί μου» ὅπως μὴ μητέρα λέγει «τὰ παιδιὰ μου». Καὶ τὰς μετεχειρίζετο με τὸν ἴδιον τρόπον, ἐπιβλητικὰ και ὑποβλητικὰ, με τὴν οἰκογενειακὴν πειθαρχικότητα παλαιότερων καιρῶν.

Ἡ δρασίμ τῆς Αἰκατερίνης Λασκαρίδου ἤρχισε με τὴν προσωρινὴν διεύθυνσιν τοῦ Παρθεναγωγείου Χιλὰ πρὸ πενήντα περίπου χρόνων και ἐν συνεργασίᾳ με τὴν φίλην και ἐφάμιλλόν τῆς εἰς τὰ παιδαγωγικὰ Καλλιόπην Κεχαγιᾶ. Ἐσυνεχίσθη ἡ συνεργασία κατὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ περιόδον, με ἰδιοσυντήρητον ἀνώτερον Παρθεναγωγεῖον, τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία διήρκεσε δεκαπέντε περίπου ἔτη. Καὶ μετὰ διακοπὴν ἐτῶν ἐπανῆλθε πάλιν διὰ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων εἰς μίαν ἐνεργοτάτην δρασίμ, πολὺ πλέον ἀκμαίαν και δραστηρίαν ἀπὸ τὴν τῆς νέας τῆς ἡλικίας.

Ἰδρυσε τὰ πρώτα λαϊκὰ νηπιαγωγεῖα κατὰ τὸν πόλεμον τοῦ 1897, καθ' ὃν ἡ Ἐνωσις τῶν Ἑλληνίδων εἶχε μεγαλοεργήσει. Ἐσυνέχισεν ἔπειτα τὸ ἔργον τῆς με τὴν ἰδρυσιν νηπιακῶν κήπων και διδασκαλίου νηπιαγωγῶν, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἀνεγνωρίσθη ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ κορυφῶμα δὲ τῆς εὐτυχίας τῆς ὑπῆρξεν ἡ περίληψις εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ ἐπισήμου Κράτους και τῶν νηπιαγωγείων κατὰ τὸ σύστημα Φρέμπελ ὡς πρώτην και κατωτάτην βαθμίδα τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ ἰδρυσίμ Παρθεναγωγείου πρὸς συνέχισιν τῆς μεθόδου τῆς και ἡ συμπλήρωσις τούτου διὰ πλήρους Γυμνασιακοῦ τμήματος κατωρθώθη με τὴν τόλμην τῆς ἀποφασιστικότητος, ἡ ὁποία τὴν ἐχαρακτήριζεν εἰς ὅλην τῆς τὴν ζωὴν. Συμπληρωματικῶς δὲ ἡ ἰδρυσίμ Νηπιτροφείου τῶν ὀρφανῶν πολέμου και γυμνασιακῶν σχολῶν τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων ἀποτελοῦν τὸν εὐρὺν κύκλον τῆς ἐργασίας μᾶς ὀλοκλήρου ζωῆς, ἡ ὁποία δὲν ἐγνώρισεν ἀδυναμίας, δὲν ὀπισθοχώρησε πρὸ ἐμποδίων, δὲν ἐδειλίασε, δὲν ἐσταμάτησεν οὔτε πρὸ τοῦ γήρατος, οὔτε πρὸ τοῦ θανάτου.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα εὐθύς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πατριωτικοῦ Συνδέσμου εἰς τὴν Αἰκατερίνην Λασκαρίδου ἀνέθεσε τὴν προεδρίαν τοῦ

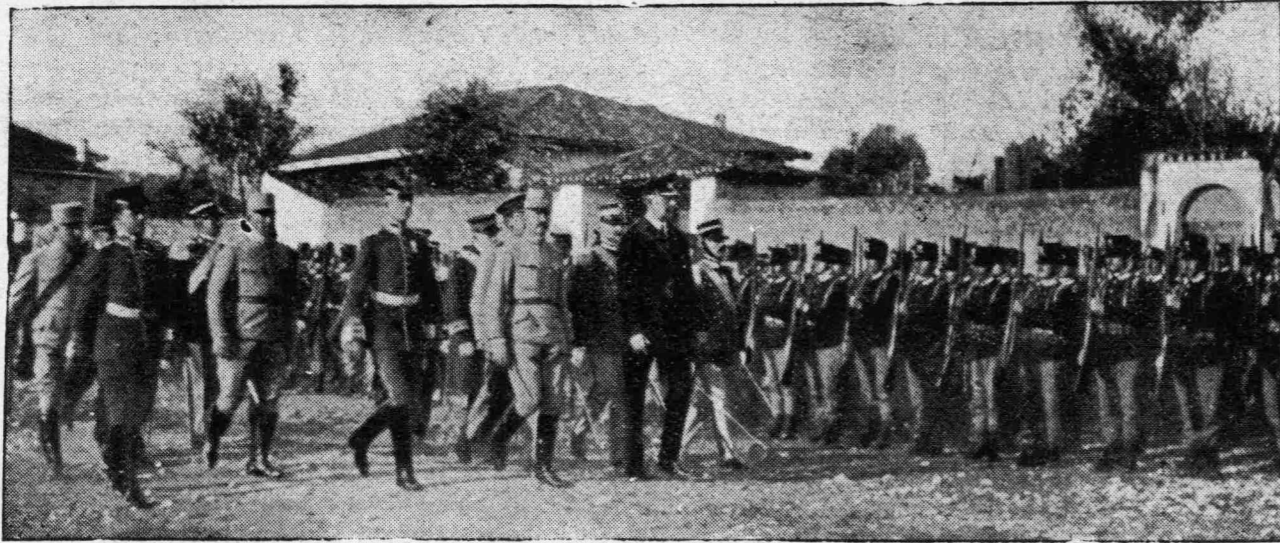
Ἡ ΑΠΟΘΑΝΟΥΣΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΣΚΑΡΙΔΟΥ

τμήματος Νηπιαγωγείων. Καὶ δὲν ἔλειψε καθ' ὅλον τὸ παρελθὸν ἔτος ἀπὸ τὰς διοργανωτικὰς συνεδρίας τοῦ σωματείου, εὐτυχῆς και ἥσυχος πλέον ὅτι ἡ ἐπέκτασις τοῦ κύκλου τῆς δράσεώς τῆς ἐξησφαλίζετο ἀφ' ἧς στιγμῆς ἡ Βασίλισσα περιελάμβανε αὐτὸ εἰς τὸ ἰδικόν τῆς σωματεῖον και ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν Τῆς ἀντίληψιν.

Ἡ Αἰκατερίνη Λασκαρίδου ἀποσπάται ἀπὸ τὴν ζωὴν ὄχι ἐξηντλημένη ἀπὸ νόσον, τὴν ὁποίαν—ἐξαιρετικὸν φαινόμενον—ἐπὶ εἴκοσιν ὅλα ἔτη εἶχε νικήσει, ὄχι ἀδύνατος και ἐξηυτελισμένη και ἀνίκανος ἀπὸ τὸ γῆρας και τὴν παρακμὴν, ἀλλὰ με τὸ πνεῦμα ἀγρυπνον και τὴν ψυχὴν ἥσυχον, ὅτι ἐπετέλεσε τὸ καθῆκον τῆς, ὅτι τὸ ἔργον τῆς θὰ ζῆσῃ, ὅτι τὸ παράδειγμά τῆς θὰ χροσιμεύσῃ ὡς τονωτικὸν διὰ τὰς Ἑλληνίδας, τῶν ὁποίων ἡ εὐεργετικὴ δρασίμ εὐρύνεται και ἐπεκτείνεται ὀλονέν.

Τμημένη με τὸ παράσημον τοῦ Σωτήρος, τὸ ὁποῖον ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα τῆς ἀπένευμε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν ἐπιθανάτιον πλέον κλίνην τῆς, ἡ Αἰκατερίνη Λασκαρίδου ἀφίνει μέγα κενὸν εἰς τὰς τάξεις τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ τῆς προόδου και τῆς ἐθνικῆς μας ἀναγεννήσεως γυναικῶν,

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

Ἐπιθεώρησις σώματος τοῦ Ἰταλικοῦ στρατοῦ παρὰ τὰ σύνορα.

καὶ κατόπιν ἀγρίως ἐξολοθρευθῆ. Περὶ τὸ 1760 εἶχεν ἀπαγχονισθῆ ὁ Ποστέλνικος Ἀλέξανδρος Σούτσος καὶ τὸ 1769 κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐπιτοχὴν τοῦ Ρωσικοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Πελοποννήσου ὁ ἀδελφὸς του Νικόλαος εὗρισκε τὴν αὐτὴν τύχην, Μέγας διερμηνεύς.

Τὸ δὲ 1807, ἄλλος Σούτσος Ἀλέξανδρος καὶ αὐτὸς διαπρεπὴς Μέγας Διερμηνεύς ἀποκεφαλίζεται κατὰ τὸν πλέον ἀγριὸν τρόπον, διότι ἐκατηγορήθη ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ὅτι ἐπρόδωσεν εἰς τὸν Γάλλον πρέσβυν μυστικὴν τινα συνθήκην. Ἐνῶ εἰργάζετο ἀνυπόπτως μὲ τὸν γραμματέα του, θυρωρὸς τοῦ Σουλτάνου καὶ δῆμοι ὄρμουδν εἰς τὸ γραφεῖόν του, τοῦ ἀρχίζουσι τὸ καλπάζειν του, τὸν σύρουσι εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀγίας Σοφίας ὅπου τὸν ἀποκεφαλίζουν.

Ἀλλὰ μήπως αὐτὰ μόνον ἦσαν τὰ θύματα τῆς Τουρκικῆς ἀγριότητος; Ὅποιος διαβάζει τὰς βιογραφίας τῶν Φαναριωτῶν δὲν εἰμπορῆ νὰ μὴ φοιτιάσῃ εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀπαισίου χειμάρρου ποῦ ἐξαπλώνει ἐμπρὸς του τὰ κόκκινα νάματά του. Παρὰ τὰ σεβάσμια ἐκκλησιαστικὰ πτώματα βλέπομεν τώρα νὰ σωρεύωνται ἄλλα σφάγια, φαναριώτας αὐτούς, γέροντας λευκομάλλους, ἄνδρας εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας καὶ τῆς δράσεως, νέους ἐνθουσιώδεις, σφάγια τὰ ὅποια πολλακις πολλαπλασιάζονται καθ' ὅσον ἄρχονται αἱ ἡμέραι ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος.

Εἰς τὸν αἵματωμένον αὐτὸν ὀρίζοντα διακρινόμεν ὑπεράνω ὅλων τὴν οἰκογένειαν Μουραύζη, τὴν ὁποίαν μάζη μὲ τὴν Ὑψηλαντικὴν καὶ Μαυροκορδατικὴν ἐπαινοῦν καὶ αὐτοὶ οἱ κατήγοροι τῶν Φαναριωτῶν.

ΤΟ ΑΣΠΡΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ

Ὅλα αὐτὰ τὰ εἶχεν εἰπεῖ βιαστικὰ, γρήγορα ἴσως νὰ τοῦ ἐβάρυναν τὸ στῆθος ἀπὸ καιρὸ, ἐνῶ πραγματικῶς τὴν στιγμὴν αὐτὴν τὰ εἶχε μόνον αἰσθανθῆ, ὅταν εὗρέθηκε ἐμπρὸς εἰς τὸ ἄδηλον καὶ τὸ ἀγνωστο. Τὸ ἔλεγεν ἴσως γιὰ νὰ δώσῃ εἰς τὴν μητέρα του νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡ ζωὴ του ἄλλαξε, ὅτι θὰ ἔτρεχεν εἰς κἄποιον κίνδυνον καὶ νὰ τὴν προετοιμάσῃ εἰς κἄτι ποῦ ἐπρόκειτο νὰ συμβῆ ἐντελῶς ἀπροσδόκητο.

Ἡ μητέρα του εἶχεν ἐννοήσῃ ἀμέσως ὅτι τὸ εἰδύλλιον μὲ τὴν ἀντικυρηνὴν γειτονοπούλα εὗρισκετο στὸ τέλος του, ὅτι τὰ σχέδια τοῦ ἀνδρός τῆς ἐματαιοῦντο, ὅτι τὸ πουλάκι ἔπερνε τὸ φύσημά του γιὰ νέες ἀγάπες πειὸ δυνατές, πειὸ ἡδονικῆς, πειὸ ἀνδρικές. Ἦτο τόσο φυσικὸ τὸ ξεπέταγμα αὐτὸ ἀπὸ τὸ κλουβί, ὥστε οὔτε τῆς ἐφάνηκε παράξενο, οὔτε τὴν ἐτρόμαξε. Ὅτι τὸ παιδί τῆς ἔμπαινε εἰς τὴν πειὸ ἐπικίνδυνον ζώνην τῆς ζωῆς τὸ ἐννοοῦσε πολὺ καλὰ. Ἀλλὰ δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ καὶ ἀλλοιωτικὰ. Καὶ ἀφότου τῆς τὸν εἶχαν πάρει, ἀφότου τὸν εἶχαν τόσο ἐπιδέξια ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν στενήν τῆς φιλίας, δὲν ἐτολμοῦσε πειὰ νὰ ἀνμιχθῆ στὴ ζωὴ του, εἶχε χάσει τὴν ἐπιτηδειότητα νὰ ἐλκύη τὴν ἐμπιστοσύνην του, καὶ νὰ τὸν ἐπιρεάζῃ.

Δὲν ξέρω, ἂν ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἐλεύθεροι ἑαυτὸν τὸν κόσμον, εἶπε, ἴσως νὰ μιλῶσε μὲ τὸν ἑαυτὸν τῆς. Ξέρω μόνον ὅτι κἄθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ εὗρισκῃ ἕνα σκοπὸν στὴ ζωὴν του καὶ νὰ δουλεύῃ ἐλεύθερα γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτό, ἔστω

Ὁ Τσάρος ὁ Β'. φωτογραφηθεὶς μετὰ τοῦ Τσάρεβιτς, πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως εἰς τὸ στρατόπεδον.

κι' αν ευρη μπροστά του δυσκολίες και κινδύνους. 'Αλλ' άπλως να νομίζει ότι ζή ελεύθερα, τρέχοντας άσκεπτα και όπως τύχη σε κακοτοπιές και στο άγνωστο, αυτό είναι, θαρρώ, χειρότερο από σκλαβιά. Είναι τρέλλα.

Είχε μιλήσει κι' αυτή γρήγορα μονοκόμματα, σαν να έφοβείτο μην την διακόψη και δεν θά είχε ύστερα την σκέψη εύκολη, θά της έφευγεν ή ιδέα που της έγέννησε ο κάποιος άγνωστος κίνδυνος που της έδειξεν ο γυιός της.

Μανούλα, είπε, και την εκύτταζε προσεκτικά και ανήσυχα μαζή. 'Όταν ο πατέρας ήθελε να με βάλη στην Τράπεζά του και να με κάμη μηχανή μετρήματος είχα ένα σκοπό στην ζωή μου. Τόν ήξερες και μου ύποσχέθηκες πως όλα γίνονται με τον καιρό. 'Αλλά δεν έγινε τίποτα. 'Η για να είμαι πειο στην αλήθεια, έγιναν μερικά πράγματα, που μ' έκαμαν να ξεχάσω και τα ιδανικά μου και τα καθήκοντά μου, και να αφήνω τη ζωή να περνά από πάνω μου ίσως ευχάριστα, αλλά χωρίς σκοπό πειά και χωρίς αλήθεια. Γιατί μόνο αυτή τη στιγμή καταλαβαίνω ότι έζησα στο ψέμμα και με το ψέμμα ξεγελωμένος και τον εκυτό μου και τους άλλους.

'Η μητέρα αισθάνθηκε σαν ένα πόνο βαθύ στην καρδιά. 'Ηταν αλήθεια. Αυτή τον είχε συμβουλεύσει να ακούση τον πατέρα, αυτή τον είχε άφισει να ριχθί εις το φλερτάρισμα με το άντικυανό κοριτσάκι από τον φόβο προς τον άνδρα της μην τύχη και τον κακομεταχειρισθί, από άνανδρία δική της μην τύχη και της τον διώξουν από το σπίτι, αλλά ακόμη μην τύχη και ξεερεθίζωνται έναντίον της ή πεθερά της και ή 'Αγγλιδα έρωμένη του άνδρός της και μάλιστα αυτός ο άνδρας της. 'Επειτα γιατί να τό κρύβη στον εκυτόν της, γιατί να μην είναι ειλικρινής; Είχε φοβηθί το αίσθημά του με το πτωχό κοριτσάκι των 'Αθηνών, με το άσπρο λουλουδάκι, που φαίνονταν μια φύσις εξαίρετικά προικισμένη, ένα πλάσμα αλλοιώτικο, υπέρτερο που εμπαινε στη ζωή με πάλη και με αγωνία, αλλά που θά νικούσε χωρίς άλλο.

Και τώρα ήταν πειά άργά. Μόνος του τό ώμολογούσε πως είχε γελάσει και τον εκυτό και τους άλλους. Πως δεν επρόφθασε να άγαπήση τό κοριτσάκι που είχε τόσο θαυμαστά χωρίς να τό γνωρίση, άλλ' ούτε και την άλλη μικρούλα που έκανε πως έπίστευε για λίγο καιρό, επηρεασμένος από άνύτητα βιβλία, πως ήταν τό άγνό του λουλουδάκι των 'Αθηνών. Ρομαντικός, φαντασιωκόπος, ύποκριτής και ψεύτης, να τί ήταν ως αυτή τη στιγμή. Αυτή ήταν ή αλήθεια και δεν έδίστασε να την πη γυμνή, χωρίς επιφύλαξι στη μητέρα του.

Το ιδανικό του, ο σκοπός της ζωής του ο πρώτος είχεν άδυνατίσει, μεταμορφωθί, δεν τον είλυε πειά. 'Ηταν ώρατος καλός, ευγενικός, και είχε κάθε δικαίωμα να τον ακολουθήση. 'Αλλά δεν έπρεπε. 'Ο πατέρας ήταν εκεί, για να του κουνουνά τόσον καιρό τώρα κάθε στιγμή την μουσική του χρυσαφιού, τη γλύκα του μετάλλου που άνοίγει όλες της πόρτες της χαράς εις την ζωή. Και ή μητέρα τό παθητικό και φοβισμένο πλάσμα που τον άπονάρκωνε με λύγια ύπομονής.

'Η μητέρα που τον άγαπούσε, που τον έννοιωθε, αλλά που ήταν άδύνατη να τον σπρώξη όταν έπρεπε, να τον αφήση να παλέψη να βασιμισθί, αλλά να νικήση.

Με της σκέψεις αυτές που του ήλθαν έξαφνα τη στιγμή αυτή, αισθάνθηκε σαν κάτι ψυχρό να τον χωρίζη από τη μητέρα του. Δεν είχε πειά εμπιστοσύνη στην άδύνατη γυναίκα. 'Η ζωή της ήταν τελειωμένη, δεν μπορούσε να στηρίξη τον εκυτόν της, πως θά είχε τη δύναμη να τον βοηθήση, να τον στηρίξη. 'Αλλά και ή μητέρα του αυτή έκανε την ίδια σκέψη περίπου. Τί είζερεν αυτή από την ζωή των άνδρων, των νέων. 'Ο,τι είχε διαβάσει εις τα βιβλία. 'Αλλά δεν ήταν άρετό, γιατί την ζωή δεν την ζή βέβαια κανείς, όπως είναι γραμμένη εις τα βιβλία. 'Ητον δειλή, άναποφάσιτος, θ,τι την είχε κάμει ή γύρω της σκλαβιά και τό ψέμμα εις τό όποιον έπλεκαν όλοι οι δικοί της και οι ξένοι.

'Αλλά τότε κάτι σαν επανάστασις έγινε μέσα της. 'Όχι, Στέφα παιδί μου. 'Η μητέρα σου δεν είναι τό νεκρόν και άδρανές πλάσμα, που νομίζεις. 'Η μητέρα σου βλέπει εις την ζωήν σου μακριά, πολύ μακριά και βαθειά πολύ βαθύτερα από όσο βλέπεις εσύ ο ίδιος.

'Ισως γι' αυτό δεν με άγαπάς τώρα, όπως άλλοτε και δεν μου εμπιστευεσαι πειά τα μυστικά σου. Και όμως είναι τόσο ευχάριστο να έχει κανείς κάποιον που να τον άγαπή και να τον συμβουλεύεται στις δύσκολές του στιγμές.

'Ο νέος ήσθάνθη ότι ή μητέρα του είχε δικιο. Και ήταν έτοιμος να της άνοιξη την καρδιά του, που ήταν τόσο γεμάτη από συγκινήσεις την στιγμήν αυτήν. 'Αλλά πάλιν πως να την βάλη εις ανησυχίας και αγωνίας με τό νέον του αίσθημα. Πως να της όμιλήση για την τρέλλα του αυτήν, που καθώς έπίστευαν όλοι, θά είχε τόσους κινδύνους.

'Όχι, μανούλα μου σ' άγαπώ πάντα, αλλά πως να σου λέω της νεκρικής μου τρέλλας; Θυμάσαι τό "Ασπρο Τριαντάφυλλο των 'Αθηνών. Πως είχες ανησυχίσει; Και με εμπόδιες να γράψω όπως ήθελα. 'Ισως δεν έπρεπε να μ'

εμποδίσει Είχα τόσες ελπίδες για τη φιλολογική μου ζωή εις την περιεργη εκείνη αλληλογραφία. Εις τό αίσθηματάκι εκείνο που δεν επείραζε κανένα.

—Σε εμπόδισα να κάμης ένα κακό.

—'Ω! μητέρα παιδικαίσιες ιστορίες!

—Που έτελείωσαν τόσο γλήγορα; είπεν ή μητέρα έρωτηματική:

'Ο Στέφας δεν άπήνησε. Και ίσως για πρώτη φορά έσκέφθη, ότι έπρεπε να τελειώση ή ψεύτικη αυτή ιστορία, ότι έπρεπε να παύση να άπατᾷ και τον εκυτόν του και την 'Αννα. Μόνο γιατί δεν έτολμούσε να πη εις την μητέρα του ότι ή αλληλογραφία του εξακολουθούσε, ήσθάνθη ότι δεν έπρεπε να εξακολουθί.

—'Η σωτηρία της γειτονοπούλας διέλυσε βέβαια γλήγορα τό αίσθηματάκι αυτό, που ήταν σωστό λουλουδάκι εις την αυγούλα της νέας σου ζωής.

'Ο Στέφας απέφυγε να άπαντήση. Γιατί ούτε ήξερε τί να πη. Ποιό ήταν τό αίσθημά του αυτήν την στιγμή. 'Ητον καιν έρωτευμένος ως τώρα; Και δεν ήτο πρώτη και μοναχή ή κόρη του Πασσά, αυτή που τον κατακούσε με δύναμη, και τον έκαμει με της φλόγες των ματιών της. Τότε του ήλθε έξαφνα για μια στιγμή να ριχθί στην άγκαλιά της μητέρας του και να της εμπιστευθί τό μεγάλο του μυστικό. Και αλήθεια την άγκάλιασε σφιχτά, και έκουφε σαν όταν ήτον μικρός τό πρόσωπό του στο στήθος της. 'Αλλά δεν άνοιξε τό στόμα του και δεν της είπε λέξι.

'Η μητέρα του έχάιδεψε τα μαλλιά, τον έφίλησε στο μέτωπο, τον εκύτταζε κατάμματα σαν κάποιος φόβος και κάποια ανησυχία να της έτάραζε την ψυχή. 'Αλλά δεν είπε και αυτή λέξι. Αισθάνθηκε ότι δεν ήτο δυνατόν να μάθη θ,τι ήθελε, ότι ο Στέφας άνήκε πειά τελειωτικά εις μίαν γυναίκα, που δεν ήταν ούτε τό κοριτσάκι των 'Αθηνών, άλλ' ούτε ή άντικυανή γειτονοπούλα με τα μπουκλωτά μαλλιά. 'Εσηκώθηκε τότε, εφάνηκε σαν κάτι να έτακτοποιούσε μέσα εις τό δωμάτιον, έμετατόπισε μια καρέκλα, άνασήκωσε τα μαλλιά της που είχαν ξεχτυνησθί με τό όρμητικό άγκάλιασμα του Στέφας και έπειτα με κάποια δειλία εις τας κινήσεις, έβγήκεν από τό δωμάτιον.

'Ο νέος άνέπνευσε ελεύθερα. 'Όφ! 'Ηθελε να μείνη μόνος, να ζήση με την τρέλλα του, να ξαναδιαβάση τό γραμματάκι της τουρκοπούλας, να άπολαύση προκαταβολικά λίγη από τη χαρά που τον επείριμενε. Και αλήθεια έδιάβασε δυο και τρεις φορές τό μικρό χαρτάκι, τό γραμμένο με τό μαλύδι, φουριστά γλήγορα που

του φαίνονταν σαν να κάμει και να πετούσε φλόγες.

Περίεργο, έλεγε μονάχος του, τί είναι αυτή ή φλόγα που σκορπᾷ αυτό τό κορίτσι και εις θ,τι έχει έγγίξει ακόμη; Τί είναι αυτή ή φωτιά που με ζώνει από παντού, εϋθύς που την συλλογισθώ; Θεέ μου! Τί ώρατο πράγμα ή άγάπη; Τί τρέλλα! τί γαρά! τί ευτυχία! Και όλα τα πράγματα γύρω του του φάνηκαν άμέσως πειο φωτεινά, πειο έμορφα, πειο ζωντανά. 'Επρέξεν εις τό παράθυρο, τό άνοιξε μηχανικά, άσυνείδητα για να ιδί τον ουρανό και τον ώρατο ήλιο, που έφεγγε τόσο αλλοιώτικα, τόσο πειο γλυκά και πειο μεθυστικά από της άλλες ήμέρες. 'Αλλά εϋθύς που άντίκρυσε τό παράθυρο της Νίτσας έχασεν όλην του την ευθυμία. 'Αν έγύρισε από τό τέννυς, έσκέφθηκε, θά φανί, θά ρωτήση γιατί δεν επήγα, θά μου χιλιάση όλη μου την χαρά. Και έτραβήχτηκεν άμέσως μέσα στενοχωρημένος, λυπημένος, φουρισμένος με τα κοριτσάκια αυτά που βρίσκονται πάντα σε κάθε βήμα εμπρός εις την ζωήν των νέων, έτοιμες να φλερτάρουν και προκλητικές μπερδεύονται στην ζωήν των, και τους άφαιρούν την έλευθερίαν να άπολαύσουν την ζωή, να χαρουν, όπως τους άρέση, όπως αυτοί έννοούν.

Με μια ιδιαιτέρα σκληρότητα ήρχισε τότε να κρίνη τό φλερτάρισμα της Νίτσας, την έπιμονή της μητέρας της να γνωρισθουν και να σχετισθουν στενά, την ευχαρίστησιν που έδειξεν ο πατέρας του για την γνωριμίαν αυτήν. Και εϋθύμως με τον εκυτό του πως άφέθηκε να παρασυρθί εις την συμπάθειαν αυτήν με τους άόρατους, αλλά άτσαλέμιους κάποτε δεσμούς της συνθηίας, που ο πατέρας του έπλεξε γύρω του αρχικώς με της βεγγέρες και με τα τσάια και ύστερα με τό τέννυς. Και αισθάνθηκεν έντροπήν για την άσυνείδητη ύποκρισία του με την όποιαν άφησε να άποσπασθί από την άδελφική ζωή με τό "Ασπρο του Τριαντάφυλλο, που επί τέλους τον έδουλοούσε να άσχολεϊται με την φιλολογία, να γράφη και ίσως να παρουσιάση κανένα δυνατό έργο, που θά του άπεφάσιζε την τύχη εις τό μέλλον του.

Τώρα πειά που ο τρελλός έρως της Τουρκοπούλας του άνοιγε τα μάτια, τώρα που έννοούσε καλά όλο τό ψέμμα της έως τότε νέας του ζωής, τώρα ήσθάνετο για την Νίτσα μια σκληρότητα, μια κακία που έφθανε σχεδόν τα όρια του μίσους.

Και επερνούσεν άπ' εμπρός του φευγαλέα και όλη άγνωστος και δυνατός πόθος ή κόρη του Πασσά, με τους κινδύνους που έσυρεν όπίσω του ο

έρως της αὐτῆς. Γιατί εἰξερν ἀπ' ἔξω ἔλιν τὴν ἱστορίαν τῶν τρελλῶν αὐτῶν ἐρώτων ποῦ ἀρχίζου ἀπὸ τὰ δοκιμαστήρια τῶν μοδιστῶ-δικῶν, γὰρ νὰ τελειώσουν εἰς κανένα ἀπόβραχο μέρος τοῦ Βοσπόρου μὲ μιὰ βραεὶὰ πέτρα εἰς τὸ λιμὸν, κατὰ τὴν γνωστὴν περὶ παράδοσιν.

Μάλα

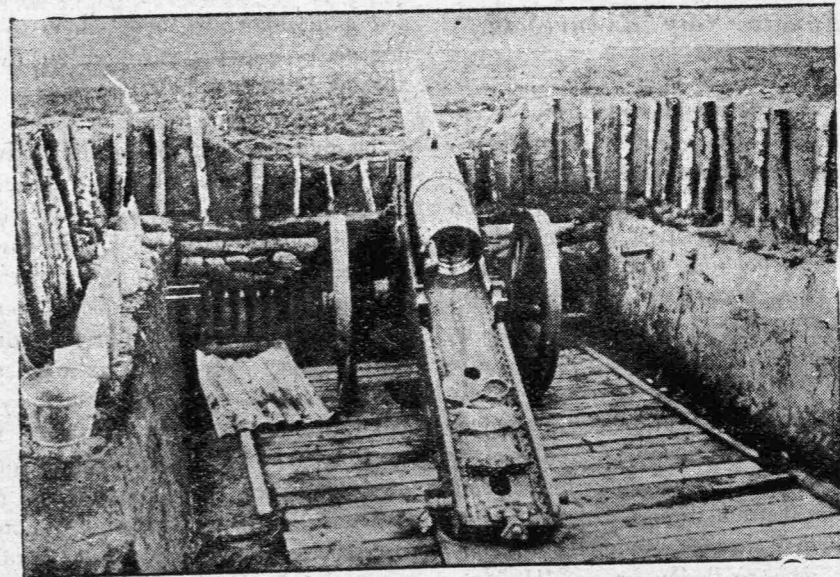
ΔΥΟ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΙΗΤΩΝ

Ἄλλὰ πολὺ περισσότερον ἀπὸ τὴν «Θάλασσαν» αἱ «Φθινοπωριναὶ Ἀρμονίαι» δίδουν τὸ μέτρον τῆς δυνάμεως τοῦ ποιητοῦ, περιέχουσαι εἰς τὰς ἑκατὸν σελίδας τῶν τὰ ἄριστα τῶν ἔργων τῆς ὠρίμου διανοίας ἐκείνου. Ὑπὸ τὸν λαμαρτινέιον τίτλον τῶν, τὴν λαμαρτινίζουσαν ἀκόμη μουσικὴν τῶν βενετότητα, τὴν ἐξίσου καταφρόνησιν τῶν ἀφ' ἑνὸς πρὸς τὰ σφυροκοπήματα τῶν ἐρμολύφων τοῦ στίχου καὶ τὰ κουνουρίσματα τῶν πλουσίων καὶ σπανίων ὁμοιοκαταληξιῶν (κάποιαν ἐξαίρεσιν, ὡς πρὸς τὴν μορφήν, ἀποτελεῖ ὁ «Ἀερόλιθος», διὰ λόγους τοὺς ὁποίους μακρὸν θὰ ἦτον ἂν ἐξέθετα ἐν ταῦθα) καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τοὺς ἀγῶνας τῶν ἐπὶ τὸ σοφώτερον καὶ τεχνικώτερον ἀνακαινιστῶν τοῦ ῥυθμοῦ, μὲ τὴν γλωσσῶν του τὴν ἐν ταῦτῳ δημοτικὴν καὶ μὴ δημοτικὴν, καθαρῆ-ουσαν καὶ μὴ καθαρῆουσαν, (ἡ ὁποία στρέφουσα τὰ νῶτα πρὸς τὰ γραμματικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ Εἰδῶλα ἀκούει μόνον τοὺς γύρω της ἀντηχοῦντας πολυσυνθέτους βόμβους τῆς νεοελληνικῆς ζωῆς), μὲ τὰς πλέον σσηνηθισμένας μελωδίας, μὲ τίποτε ἰδιάζον εἰς τὴν μορφήν τῶν κινήματι καὶ περιβλημάτων ἢ κόσμημα, οἱ σχεδὸν γυμνοὶ καὶ ἀπέριττοι καὶ σχεδὸν ἀτεχνῶν αὐτοὶ οἱ στίχοι, εἶναι ἐν τούτοις τόσον ὠραῖοι ὠραῖοι ὡς αἱ ἡμέραι τοῦ ἀττικοῦ Ὀκτωβρίου, ὑπὸ τῶν ὁποίων τὸ φῶς, τὰ χρώματα καὶ τὰ ἀρώματα κρύπτεται κατὰ τι ἀνεκφράστως μελαγχολικόν, ὑπὸ τὴν μελαγχολίαν τῶν ὁποίων λανθάνει κατὰ τι ἀρρητῶς εὐφρόσυνον καὶ ζωποιοῦν, ἡ ψυχὴ τοῦ φθινοπώρου, τὴν ὁποίαν δὲν μᾶς δεικνύουν μήτε ἡ ἀνοιξίς, μήτε τὸ θέρος, μήτε ὁ χειμὼν ἐν Ἀθήναις· οἱ στίχοι οὗτοι εἶναι ὠραῖοι, οἱ ὠραιότεροι ἐξ ὅσων ἔψαλε μέχρι τοῦδε ὁ κ. Προβελέγγιος. Οἱ ὠραιότεροι, διότι βλέπομεν μέσα εἰς αὐτοὺς ἐκδηλούμενον τὸ ἀτομικὸν τοῦ ποιητοῦ πνεῦμα διὰ μέσου γενικῶν καὶ καθολικῶν ἰδεῶν· διότι ὁ λυρισμὸς τῶν χρησιμεύει πρὸς ἀνάπτυξιν μιᾶς φιλοσοφίας. Ἡ ὑψηλὴ ποίησις βέβαια δὲν εἶναι ἄκρατος ἰδεολογία, ἀλλὰ πολὺν περισσότερον δὲν εἶναι αἰσθηματολόγος τις δημοσιογραφία, μήτε χαῦνος ἐρωτολογία διὰ τὴν Ἑλένην ἢ τὴν Μαρίαν, τὴν Ξανθὴν ἢ τὴν κα-

στανὴν· ὁ ποιητὴς, ὅταν οἰκοδομῇ, φροντίζει νὰ ἀνοίγῃ θύραν ἢ παράθυρον, ἔστω καὶ στενὴν χαραμάδα, διὰ μέσου τῶν ὁποίων νὰ συγκοινωνῶμεν πρὸς τὰ ἄστρα· ποίημα εἰς τὸ ὁποῖον δὲν λανθάνουν ὑπὸ τὰ καθέκαστα τὰ καθόλου, εἶναι κάποτε ἀξιόλογον στιχοῦργημα, ἀλλὰ τίποτε περισσότερον.

Ἀπὸ τῶν «Φθινοπωρινῶν Ἀρμονιῶν» τὰ εὐάερα παράθυρα συγκοινωνοῦμεν πρὸς τὸν ἀττικὸν οὐρανὸν καὶ τὴν ἑλληνικὴν φύσιν, χωρὶς θεοὺς πλέον καὶ χωρὶς Ἀκροπόλεις, ἐκχριστιανισθεῖσαν διὰ τῶν αἰώνων, ἐξαῦλωθεῖσαν καλυφθεῖσαν διὰ λευκῆς τινος ὀμίχλης, ἡ ὁποία χωρὶς νὰ τὴν καθιστᾷ σκοτεινότεραν, τὴν ἐφαλείφει τῶν γραμμῶν τὴν πλαστικὴν ἐνέργειαν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φύσιν, ἡ ὁποία εἶναι «κι' ἀπ' τὴν Ἀκρόπολι ὠραιότερη ἀκόμα, καὶ πλάστηκε μὲ φῶς καὶ χρῶμα, χέρι δὲν τὴν καταστρέφει, δὲν τὴν πλάττει». Εἶναι θαυμαστὴ ἔδω ἡ ζωὴ, ἡ φύσις εἶναι χαρὰ, ἡ χαρὰ μυστήριον, ὁ κόσμος εὐφροσύνη, τὸ φῶς νίκη καὶ θρίαμβος· ἄς ροφήσωμεν τὸ δραματικώτερον νῆμα μέσα εἰς τὴν ζωγραφίαν, μᾶλλον δὲ εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ζωῆς ταύτης. Καὶ ἰδοὺ διατί ἐγράφησαν ἡ «Ἀνατολή», ὁ «Πρωῖνὸς περίπατος», ἡ «Προαίσθησις» ἢ «Χαρὰ τῆς φύσεως», ἡ «Μεγαλοθύρβη βραχιά», τὸ «Ζαπτεῖον» καὶ ὁ μυστικὸς πρὸς τὴν γυναῖκα ὕμνος εἰς τὸ ποίημα «Ἐσὺ καὶ ἡ φύσις», ἄξιον νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν «Φόβον ἐκ τοῦ ὠραίου», ἀπὸ τὰ ἄριστα ἔργα τοῦ Γάλλου φιλοσόφου ποιητοῦ Jean Lahor. Τῆς ζωῆς αὐτῆς ἡ τοιαύτη ἀπόλαυσις ἀναπτερόνεται, κρατῦναι καὶ τὴν ὄνειροπόλησιν· καὶ ἰδοὺ διατί ἐγράφησαν ὁ «Ρεμβασμὸς», αἱ «Δύο γυναῖκες», ἡ «Βυθισμένη πόλις», ὁ πανθεϊστικὸς Βράχος τοῦ Ὀκεανοῦ» καὶ τὸ ἄσμα ἁσμάτων τῆς σειρᾶς, τὸ «Τελευταῖον ζεῦγος», ποῦ μοῦ ἐνθυμίζει μαζὶ τὸ «Σκότος» τοῦ Βύρωνος καὶ τὸν «Κατακλυσμὸν» τοῦ Βινύ ὡς φωτεινὴ καὶ θριαμβευτικὴ ἀντίθεσις πρὸς τὴν ζοφερὰν στυγνότητα τοῦ πρώτου ὡς ἀντίτυπον ἐν μικρῷ (καὶ ἐν ταυτῷ τόσον ἀνόμιον) τοῦ δευτέρου.

Ἄλλ' ὡς αὐγὴ ἀστέρος φαιδρύνει τὸν ἔσχατον ὀρίζοντα, φιλάνθρωπος θεότης ἡ Ἐπιστήμη. Ἄλλοίμονον! ἡ φιλάνθρωπία τῆς θεότητος ταύτης, (ἡ ὁποία διεσκόρπισεν ὡς ἀχῦρων κάρφη τὰ εὐρηγετικώτατα ἡμῶν ἰδεῶδη ἀπεκάλυψεν ὅτι «ἐκ πηλοῦ εἰσὶν αἱ σφαῖραι τοῦρανοῦ αἱ φωταγεῖς—καὶ ὅτι ἀρχεὶ ἀνὰ τ' ἄστρα πανταχοῦ—ὁ νόμος ὁ διέπων καὶ τὰ ἐπὶ γῆς», ὑποκατέστησεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ παναγάθου δημιουργοῦ «αἰτίων ἀποκρύφων ροῦν», εἰς τὴν θείαν Πρόνοιαν τὸ ἀνάληγον χάος καὶ εἰς τοὺς πρωτοπλά-

Ὀχρωματικαὶ ἐργασίαι Θεσσαλονίκης.

στους τῆς Ἐδέμ τὸν ἐκ πιθήκου προπάτορα τῆς δαρβινικῆς ἐξελιξέως), ἡ φιλάνθρωπία τῆς ἐπιστήμης εἶναι λίαν ἀμφισβητήσιμος. Ὁ πεσσιμισμὸς δὲν εἶναι φιλοσοφικὴ τις χεῖμαιρα, ἀλλ' ἡ μόνη ἀληθὴς ἐρμηνεία τῶν τοῦ κόσμου. Ὅμως πρέπει διὰ τοῦτο νὰ παραδοθῶμεν ὡς μισάνθρωποι εἰς παθητικὴν ὄλως μοιρολατρείαν; Ὅχι· ἄς περιπτυχθῶμεν ὅσον τὸ δυνατόν ἐγκαρδιώτερον, σφικτότερον. «τῆς γῆς αὐτῆς τὴν χωματένια σφαῖρα», ἄς ἀντιτάξωμεν εἰς τὴν ἀναισθησίαν τοῦ φυσικοῦ νόμου τὴν πολυόμματον ἀγάπην τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας. Καὶ ἰδοὺ διατί ἐγράφησαν τὸ «Εἰς ἀερόλιθον» ποίημα μὲ στροφάς τῶν ὁποίων ἐξοχος ἡ ἐκτέλεσις, ὁ «Πρῶτος ἄνθρωπος» ἐκ τῶν μᾶλλον πρωτοτύπων ἔργων τῆς νεοελληνικῆς ποιήσεως τὰ «Σύννεφα», τὸ «Φῶς στὸ βουνό», ἀνάλογον ἔχον ἔμπνευσιν πρὸς ἐν ποίημα τοῦ Σουλλῦ Πρυνητώμ.

«Ὁ οὐρανὸς μου». Ἡ ἀλήθεια τῆς Ἐπιστήμης, ἡ μαγία τῆς Φύσεως, ἡ ἀγάπη τῆς Γῆς αὐτὴ εἶναι ἡ τριαδικὴ ἔμπνευσις τῶν «Φθινοπωρινῶν Ἀρμονιῶν», τὰς ὁποίας δὲν ἐκτελεῖ ἐπὶ τῆς ἄρπας τοῦ ὁ ποιητὴς μὲ τὴν ἐκπλήττουσαν δεξιότητα τῶν virtuoses, ἀλλ'

ἐκφράζει μὲ τὴν τυπικὴν καὶ ἱερατικὴν σεμνότητα τῶν ἐντὸς τοῦ ναοῦ λειτουργούντων. Ἄλλὰ πρέπει ἀκριβέστερον νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ ὠραῖον ὁ κ. Προβελέγγιος δὲν ἐννοεῖ εἰς τοὺς στίχους του ὡς τι αὐτοτελές, ἢ κάλλιον, δὲν τὸ ἐννοεῖ ὡς ξένον πρὸς τὴν περιστοιχοῦσαν ἡμᾶς κοινωνίαν. Ἡ ποίησις δὲν εἶναι οὔτε διὰ τοὺς πολλοὺς, οὔτε διὰ τοὺς ὀλίγους, ἀλλ' οὔτε καὶ διὰ τὴν τέχνην μόνον· ἡ ποίησις εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον· διὰ τοῦτο καὶ ὁ κ. Προβελέγγιος ἐκφράζει, ὅχι ὡς ἄλλοι ποιηταί, ὅτι μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸν ἄλλον κόσμον, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας ὅτι μᾶς συνδέει πρὸς αὐτόν. Τὸν προορισμὸν τοῦ ποιητοῦ νοεῖ ὡς τὸν προορισμὸν τῆς «Λεύκης τῆς ἀγορᾶς», τὴν ὁποίαν καὶ ἐτραγουδῆσεν ὡς τὸ σύμβολον ἐκείνου :

Καὶ μ' ὄλμης τῆς πληγαῖς τῆς στέκεται χλωρῆ,
ἀμάραντη στῆς ἀγορᾶς τὸν τόπον
καὶ τὴ σιὰ τῆς ἐξαπλώνει δροσερῆ
στῆς ταπειναῖς φροντίδες τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπὸ τὰ Κριτικὰ τοῦ κ. Κ. ΠΑΛΑΜΑ

καὶ μεγάλος προπαγανδιστὴς αὐτῶν. Καὶ ὁ δημοσιογραφικὸς κόσμος εἰς ἐκλεκτικὴν πλειονότητα ἦτο καὶ εἶναι ὑποστηρικτὴς τοῦ φεμινισμοῦ. Εἰς τοὺς πολιτικοὺς κύκλους ὁ κ. Δημητρακόπουλος εἶναι ὁ μόνος Ἕλλην ὑπουργός, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε σοβαρὰν φεμινιστικὴν ἐργασίαν καὶ ἔδωκε νόμους προστατευτικὸς διὰ τὰς γυναῖκας. Καὶ ὁ κ. Σηλῆμαν κατὰ τὴν ἐπαναστατικὴν περιόδον ἐτροποποίησε κατὰ παράκλησίν μου τὸν νόμον τῆς Κυριακῆς ἀργίας καὶ τῆς ἐργασίας ἐν γένει ὑπὲρ τῆς ἐργατίας, ἡ ὁποία εἶχε λησμονηθῆ ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴν Κυβέρνησιν.

Ἐκ παραλλήλου ἡ φιλανθρωπικὴ δράσις τῶν γυναικῶν ἤρχισε νὰ ἀνοίγῃ νέους δρόμους. Παρακολουθοῦμεν καὶ ἔδω τὴν νέαν κατεύθυνσιν τῆς φιλανθρωπίας καὶ ἀρχίζομεν νὰ ἐννοοῦμεν ὅτι παρὰ νὰ νοσηλεύομεν ἀρρώστους, καλλίτερα νὰ προλάβωμεν τὰς ἀσθενείας, μετὰ διδασκάλους εἰς τὸν λαὸν τῆς ὑγιεινῆς, μετὰ παροχὴν ἐργασίας εἰς τὴν πτωχὴν γυναῖκα, μετὰ μόρφωσιν ἐπαγγελματικὴν τῆς μικρᾶς ἐργατίας, μετὰ μέτρα προστακτικὰ κατὰ τῶν μεταδοτικῶν νοσημάτων, μετὰ ἐξυγιάνσιν τοῦ λαϊκοῦ σπιτιοῦ καὶ τῶν ὄρων τῆς ζωῆς. Μετὰ ἀναμύρῳσιν ἐν γένει τῆς γυναικὸς ὅλων τῶν τάξεων, εἰς τρόπον ὅστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐξαγνίξῃ καὶ ἐξυγιαίνῃ τὴν περὶ αὐτὴν ἀτμοσφαιρὰν καὶ ἠθικῶς καὶ φυσικῶς εἰς οἰανδήποτε κοινωνικὴν τάξιν καὶ ἂν ἀνήκῃ.

Φυσικὰ ὁ νέος αὐτὸς φεμινισμὸς ἐκαλλιέργηθη καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα συστηματικῶς κατὰ τὰς δύο τελευταίας δεκαετηρίδας. Ἐργαστήρια βιοτεχνικά, συσσίτια, νοσοκομεῖον παιδῶν, ἐπαγγελματικαὶ σχολαί, θερινὰ ἔξοχα παιδιῶν, σανατόρια, ἀπομονοῦντα τοὺς φθισικούς, νοσοκομεῖον προλαμβάνουν τὴν γενικὴν μόλυνσιν τῆς φυλῆς καὶ τὴν κληρονομικὴν δηλητηρίασιν γενεῶν ὀλοκλήρων, διδάγματα ὑγιεινῆς, προστασία παιδιῶν, Κυριακὰ καὶ ἑσπερινὰ σχολεῖα, ἀνάπτυξις καὶ ἐξύψωσις τῶν γυναικῶν ὅλων τῶν τάξεων ἐπιστημονικῆ, καλλιτεχνικῆ, ἠθικολογικῆ, σύνδεσμοι συνεργασίας καὶ ἀλληλεγγύης ἰδοὺ ὁ νεώτερος φεμινισμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπρωτοστάτησαν καὶ πρωτοστατοῦν αἱ γυναῖκες μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς καὶ πρωταγωνιστοῦσαν σήμερον τὴν Βασίλισσαν Σοφίαν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ὠραῖος φεμινισμὸς, διὰ τὸν ὁποῖον ἔχει ἤδη καλλιεργηθῆ καταλλήλως τὸ Ἕλληνικὸν ἔθνος. Καὶ ἴσως εἶναι αὐτὸς ὁ μεγαλύτερος καὶ ὁ εὐεργετικότερος φεμινισμὸς. Τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς αὐτὴν βλέπω ἀπέναντί μου μίαν γυναῖκα, τὴν κ. Ἰφιγένειαν Συγγροῦ, πρωτοεργάτιδα τοῦ φεμινισμοῦ αὐτοῦ, μίαν γυναῖκα, τῆς ὁποίας τὸ μεγάλο ἔργον δὲν περιορί-

ζεται εἰς στενὰ ὄρια τῆς νοσοκομικῆς περιθαλψέως. Τὸ ἔργον, διὰ τὸ ὁποῖον διέθεσε δύο τρία ἑκατομμύρια, — περισεύματα τοῦ χρυσοῦ Πακτωλοῦ, μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ μέγας σύζυγός της ἐπότισε τὴν ἐθνικὴν φιλανθρωπίαν — ἐπεκτείνεται εἰς αὐτὴν τὴν ἐξυγιάνσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰς αὐτὴν τὴν σωτηρίαν τῆς φυλῆς ἀπὸ τὴν φρικωδεστέραν τῶν ἀσθενειῶν, ἡ ὁποία δηλητηριάζει γενεὰς γενεῶν, τροφοδοτεῖ τὰ φρενοκομεία καὶ δημιουργεῖ ἐκφύλους ὄχι ἄτομα καὶ μονάδας, ἀλλὰ λαοὺς ὀλοκλήρους.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλην γυναῖκα, τὴν κ. Σοφίαν Σηλῆμαν τὴν πρώτην, ἡ ὁποία ἴδρυσεν ἄσυλον φθισικῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα, θεωρῶ τιμῶσαν τὸν φεμινισμὸν τοῦ τόπου μας, διότι εἰργάσθη καὶ ἐργάζεται νὰ περιορίσῃ τὴν μετάδοσιν τῆς φθίσεως διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως καὶ ἀπομονώσεως τῶν πασχόντων.

Ὁ φεμινισμὸς αὐτὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ὀλονὲν προσέρχονται νέα στοιχεῖα προϋποθέτει καὶ ἀπαιτεῖ μίαν ἀνωτέραν γυναικείαν διανοητικότητα, μίαν ἀκμαίαν καὶ ὄριμον αὐτοσυνείδησιν τῆς δυνάμεως τῆς γυναικὸς, ἡ ὁποία φεύγει ἀπὸ τὸ πολυτελὲς καὶ ἐπιδημικὸν περιθώριον τῆς ζωῆς, ὅπου τὴν εἶχαν τοποθετήσῃ οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ἰδεολόγοι, ὡς κόσμημα ὠραῖον καὶ πολυτελὲς καὶ ἐπιδεικτικόν. Καὶ εἰσέρχεται μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ζωὴν, μέσα εἰς τὴν πάλιν τῆς δημιουργίας, νέος καὶ δυνατὸς παράγων, νέα καὶ ἀνεκμετάλευτος δύναμις, μετὰ ἐφόδια τῆς ἐπιστήμης, μετὰ τὴν ὠρίμανσιν τοῦ νοῦ καὶ ἐπὶ πλέον μετὰ τὸ μεγάλο χάρισμα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τοῦ ἀλτρουισμοῦ.

Ἰδοὺ ὁ φεμινισμὸς τὸν ὁποῖον καὶ ἐννοοῦν οἱ ἄνδρες καὶ τὸν ὑποστηρίζουν καὶ τὸν ἐνισχύουν, διότι εἶναι ἀνθρωπισμὸς πρωτίστως καὶ προσθέτει ἕνα νέον κεφάλαιον δυνάμεως καὶ ἀκμῆς εἰς τὴν φυλὴν. Ἰδοὺ ὁ φεμινισμὸς, ὁ ὁποῖος δὲν πρέπει νὰ συγγέται μετὰ τὸν σοφραζετισμὸν, εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ὁποίου δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη. Διότι ἡ γυναικεία ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ μας ἐξέλιξις καὶ τὸ πολιτικὸν περιβάλλον ἔχει ἀκόμη νὰ διανύσῃ πολλὸν δρόμον, μέχρις οὗ φθάσει εἰς τὸ σημεῖον, νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀνάγκην τῆς συνεργασίας τῆς Ἑλληνίδος καὶ εἰς τὴν νομοθεσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν ἐκπροσώπισιν. Καὶ νὰ ἐπιζητήσῃ αὐτὴν ὄχι ὡς στοιχεῖον παρείσρακτον, ἀλλὰ ὡς παράγοντα ἰσχυρὸν καὶ πολύτιμον διὰ τὴν καλλιτέρευσιν τῆς οἰκογενειακῆς καὶ τῆς ἐθνικῆς ζωῆς.

Κ. ΠΑΡΡΕΝ

MODES CHAPEAUX ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ Ι. ΜΑΝΤΟΥΚΑ

Παρελήφθησαν ἐκ Παρισίων τὰ νέα chic Μοντέλα.

ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 38.

Τὰ **ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ** νοσήματα

Θεραπεύονται ἐν τῇ τελείᾳ κλινικῇ τοῦ εἰδικοῦ ὀφθαλμολόγου

ΣΠΗΛΙΟΥ Ι. ΧΑΡΑΜΗ

Τ. ὑφηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κλπ.

ἐν τῇ Ὀφθαλμολογικῇ Σχολῇ τῶν Παρισίων σπουδάσαντος κλπ.

Ἀθῆναι. 20 ὁδὸς Πειραιῶς. Τηλέφωνόν 654,

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΓΑ ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦ. ΜΕΞΗ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΚΥΡΙΩΝ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

ΣΙΓΑΡΕΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ

ΓΩΝΙΑ ΣΤΑΔΙΟΥ — ΠΕΣΜΑΤΖΟΓΛΟΥ

ΖΥΘΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ

Ἡ νέα ὀρχήστρα ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τοῦ κ.

ΝΤΕΛΜΠΟΥΟΝΟ

καὶ μετὰ τὸ γλυκύτετο πρῶτο βιολί τοῦ κ.

ΠΑΣΑΝΕΝΤΕ

Τρίτην καὶ Παρασκευὴν συναυλίας.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΤΟΣ 1916

ΔΡΑΧ. 1.000,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην κλήρωσιν ἐκδίδονται 100.000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400.000, παρέχοντα κέρδη εἰς 2.000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 200.000. Διὰ τὴν κλήρωσιν τῆς 28 Φεβρουαρίου 1916 ἐξεδόθησαν ὑπ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν 1—25.000 ἀκέραια γραμμάτια παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς ἀκέραιον τὸ κέρδος καὶ τιμώμενα τέσσαρας δραχμὰς καὶ ὑπ' αὐξοῦντα ἀριθμὸν 25.001—100.000 τέταρτα γραμματίων τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταστον τοῦ κέρδους.

Κέρδη ἐκάστης κληρώσεως

Μῆν	Κέρδος	ἑκ	Δραχμ	Δραχ.
1	Μῆν κέρδος	ἑκ	80.000	80.000
1	Κέρδος	ἑκ	20.000	20.000
2	Κέρδος	ἑκ	2.500	5.000
6	Κέρδη	ἑκ	1.000	6.000
16	Κέρδη	ἑκ	400	6.000
1950	Κέρδη	ἑκ	40	78.000

Ἡ πρώτη κλήρωσις γενέσεται τῆ 28 Φεβρουαρίου (12 Μαρτίου) 1916, ἡ δευτέρα τῆ 25 Ἀπριλίου (8 Μαΐου) 1916 ἡ τρίτη τῆ 27 Ἰουνίου (10 Ἰουλίου) 1916 ἡ τέταρτη τῆ 31 Ὀκτωβρίου (13 Νοεμβρίου) 1916, καὶ ἡ πέμπτη τῆ 31 Δεκεμβρίου 1916 (13 Ἰανουαρίου 1917).

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων, ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Διευθύνων Τμηματάρχης: Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ